

**MINISTAR
OBRANE
KRSTIČEVIĆ**
Za nabavu
novih
borbenih
zrakoplova
treba nam
konsenzus

→str. 34-35

Ministar obrane Damir Krstičević u razgovoru za Jutarnji

list u povodu Dana Oružanih snaga pojašnjava koliko će novca potrošiti za obnovu vojarni, kada će početi remont transportnih helikoptera, šalje poruku ministru financija Zdravku Mariću u vezi s kupnjom nove borbene eskadrile te pojašnjava što će hrvatski vojnici raditi u Poljskoj, uz samu rusku granicu, u borbenoj skupini pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država.

● Dan je Oružanih snaga. U kakvom je stanju danas Hrvatska vojska, tehničkom i kadrovskom? Što joj nedostaje?

- Naše Oružane snage spremne su u svakom trenutku izvršiti sve svoje zadatke i odgovoriti na sve izazove, onako kako su to znale i 90-ih, u puno težim okolnostima i puno težim vremenima. Ponosan sam na pobjedničku Hrvatsku vojsku koja je nastala na snažnim temeljima, s naslijeđem koje obvezuje.

Smatram da su naše Oružane snage i danas jamac sigurnosti, suvereniteta, teritorijalnog integriteta, opstojnosti države i naroda. Imamo nasljednike onih najboljih, mlade, čvrste i odlučne vojnike, s pobjedničkim duhom i istinskim vrijednostima koje se i danas prepoznaju i cijene. Ne smije-

**DONOŠENJE
ODLUKE
O NABAVI
NOVIH BOJNIH
ZRAKOPLOVA
NE MOŽEMO
ODGAĐATI
UNEDOGLED**

mo uvijek gledati negativno i tražiti mane i propuste. Treba se samo sjetiti da smo prije 26 godina krenuli u stvaranje Hrvatske vojske iz temelja. S tim odmakom smatram da smo stvorili respektabilnu oružanu silu. U nju se, naravno, mora uvijek i neprestano ulagati, prilagodavati se novim izazovima, nadograđivati stare i razvijati nove sposobnosti. I to i činimo!

● Nekoliko ste puta rekli da vam je projekt novog borbenog aviona sada prioritet. Smatrate da se do kraja godine može donijeti odluka o nabavi aviona? Ministar financija u nekoliko se navrata javno suprotstavio kupnji aviona kazavši da su projekcije proračuna za nekoliko sljedećih godina poznate i da nema prostora za tu nabavu. Kako ćete ga razuvjeriti?

- Prioritet je ipak donošenje Strategije nacionalne sigurnosti, u sklopu koje prepoznajemo potrebu za održanjem borbene komponente Hrvatskog ratnog zrakoplovstva. Strategija će prepoznati i sugerirati prioritete strateške inicijative, a jedna od tih je i zaštita hrvatskog zračnog prostora vlasti-

tim sposobnostima.

No, naglašavam da nemamo vremena unedogled produljavati odluku o budućnosti borbenog zrakoplovstva. To nije pitanje samo snažnog utjecaja na nacionalnu sigurnost, već i vjerodostojnosti države. Domovinski rat pokazao je da Hrvatska vojska nije ista sa ili bez ove sposobnosti. To je odluka za sljedećih 30-40 godina i imamo odgovornost za buduće generacije. Zato nam je potreban konsenzus po ovom pitanju.

Kao što ja kao ministar obrane želim najbolje za naše Oružane snage, tako i ministar financija oprezno pristupa pitanjima koja imaju utjecaj na državni proračun. Međutim, svi moraju biti svjesni da sigurnost košta, ali s druge strane generira i uvjete za gospodarski razvoj. Trenutačno ispitujemo sve opcije na tržištu, savjetujemo se i sa saveznicima i partnerima.

● Krećete u nabavu novog borbenog aviona, što je izuzetno složen proces nabave, a već šest mjeseci puno jednostavniji proces ugovaranja remonta helikoptera Mi-171Sh nije realiziran. Zašto se to dogodilo i je li rješenje poništenje natječaja i raspisivanje novog? Ili je namjera zapravo prodati ove helikoptere i prijeći na zapadnu tehnologiju?

- Bio bih sretniji da je i taj proces išao brže i da su se u manirama dobrih domaćina i ranije donosile pravovremene odluke. Nazad više ne možemo. Ono na čemu inzistiram jest da se svi postupci javne nabave vode odgovorno i transparentno uz poštivanje zakona i procedura te da se odluke ne smiju donositi pod bilo kakvim pritiskom. U ovom slučaju struka mora utvrditi imamo li izvodača koji zadovoljava sve kriterije natječaja, cijenom i kvalitetom, ili nemamo. Ako netko ispunjava te kriterije, idemo u realizaciju, ako ne ispunjava, opcija je i poništenje natječaja te raspisivanje međunarodnog natječaja.

Što se tiče našeg opredjeljenja za prelazak na zapadnu tehniku, nema nikakvih tajni. Taj proces je u tijeku, a nedavno smo predstavili i prve letove hrvatskih pilota na helikopterima Kiowa Warrior. U budućnosti ćemo zasigurno uvoditi putem donacija i drugu zapadnu tehniku. To je put koji smo odabrali i koji ćemo dosljedno provoditi. No, naglašavam da taj proces nije u izravnoj vezi s remontom helikoptera Mi-171Sh.

● Nekoliko ste puta rekli da je postojeći broj transportnih helikoptera Mi-8 dovoljan za obavljanje svih zadataka koje su pred HRZ-om. Koliko znam, u Oružanim snagama smatraju da to nije dovoljno i u njihovim redovima vlada veliko nezadovoljstvo zbog činjenice da je flota transportnih helikoptera praktički prepolovljena?

- Ponovit ću opet - Oružane snage napravile su plan aktivnosti s postojećim kapacitetima i ono što je važno, transportni helikopteri HRZ-a obavljaju i obavljat će

Činjenica jest da već dugi niz godina odnos prema obrambenom proračunu nije bio na adekvatnoj razini. Moj je dojam da se puno toga prelamalo preko leđa naših vojnika, dočasnika i časnika. Vojska nema sindikata, nije imala nikoga tko bi se za nju zalagao

DAMIR KRSTIČEVIĆ MINISTAR OBRANE

Izgradili smo respektabilnu oružanu silu

RAZGOVARAO KREŠIMIR ŽABEC

SNIMIO JAKOV PRKIĆ HANZA MEDIA

sve zadatke koje se pred njih postavljaju. I dalje će provoditi medicinske letove, letove traganja i spašavanja, sudjelovanja u protupožarnim aktivnostima i drugom spektru zadataka. To iziskuje dodatne napore pilota i tehničkog osoblja, ali dobrim planiranjem i fokusiranošću svih dijelo-

va sustava izvršavaju se sve obveze.

● U kojoj su fazi obveze oko izrade Strategije nacionalne sigurnosti i Zakona o sustavu domovinske sigurnosti i što će promjene donijeti u novi sustav sigurnosti?

- Brze promjene sigurnosnog okružja traže i novi pristup pitanjima nacionalne sigurnosti. Taj će se novi pristup ogledati u konceptu domovinske sigurnosti, koji prepoznaje nova strategija. Oba dokumenta koje spominjete u završnoj su fazi, odnosno u postupku javne rasprave.

Smatram da ćemo upravo kroz strateške dokumente osigurati kvalitetnu i sadržajnu transformaciju sigurnosnog sustava. Razvijamo moderan, sveobuhvatani i učinkovit sustav koji će odgovarati našoj tradiciji i našim potrebama. Da bismo u tome uspjeli, moramo nadograditi

U nastavku razgovora Damir Krstičević govori o budućnosti hrvatske vojske, o ulozi vojske u sigurnosti države i o važnosti modernizacije oružane sile. Također govori o ulozi vojske u zaštiti hrvatskog zračnog prostora i o važnosti sigurnosti u obrambenom proračunu.

Kako vi na to gledate? Postoje mišljenja da previše protežirate ljude koji su bili zapovjednici u gardijskim brigadama i da vam je to glavni preduvjet za imenovanja na odgovorne dužnosti.

- Domovinski rat je temelj moderne hrvatske države. Pobjedničke gardijske brigade Hrvatske vojske iznijele su najveći teret i najveću žrtvu u Domovinskom ratu. Ljudi iz tih brigada imaju taj pobjednički duh, neizmjereno iskustvo, širinu razmišljanja, brzinu djelovanja, uključivost... Imaju znanja koja donose dodatnu vrijednost. Zemlje s puno duljom tradicijom od Hrvatske i te kako poštuju

**VRAĆANJEM
VELIKE SMJENE
STRAŽE NA
MARKOV TRG
CILJ NAM JE
PRIBLIŽITI
VOJSKU
GRAĐANIMA**

Treba sustavno raditi, stvarati tim, razgovarati, ali odlučivati. Na to sam se navikao još u 4. gardijskoj brigadi, prije dolaska u Glavni stožer i Ministarstvo obrane

iskustva i znanja svojih zapovjednika, osobito ratnih, uključujući ih, u okviru drugih karijera, u rad različitim državnih institucija. Ne radi se o militarizaciji Ministarstva obrane, već o uvažavanju činjenice da su ti ljudi, osim što su dali veliki doprinos našim pobjedama u Domovinskom ratu i izgradnji naših Oružanih snaga, u ovom trenutku najbolji izbor za dužnosti koje su im povjerene. Moj jedini kriterij je kvaliteta iznanje ljudi, i takvima dajem priliku da se iskažu u svom poslu.

● Vraćate i Veliku smjenu straže na Markov trg, a dvorane na Hrvatskom vojnom učilištu dobivaju imena gardijskih brigada. Koji je razlog i poruka tih odluka?

- Ponovnim uvođenjem ove ceremonije, u kojoj sudjeluju pripadnici Počasno-zaštitne bojne Oružanih snaga, cilj nam je vratiti se tradicijskim vrijednostima i približiti vojsku građanima. Simboličan je to čin kojim promoviramo Hrvatsku vojsku kao glavni oslonac svim hrvatskim građanima, jamac stabilnosti, slobode i opstojnosti hrvatske države. To će ujedno biti i atraktivna turistička ponuda i promocija, kako Oružanih snaga, tako i Zagreba i Hrvatske. Sličnim vojnim ceremonijalnim programima ponose se i stanovnici drugih velikih europskih gradova.

Imenovanjem dvorana na Hrvatskom vojnom učilištu imenima gardijskih brigada nastavljamo proces simboličkog iskazivanja zahvale i počasti našim herojima i postrojbama koje su ostavile neizbrisiv trag pobjedama u Domovinskom ratu. Pobjedničke gardijske brigade Hrvatske vojske bile su naša udarna snaga u svim ključnim operacijama, naš štiti i ponos. Zahvala je to i svim ostalim postrojbama, svim braniteljima, svima onima koji su svoje živote utkali u temelje neovisne hrvatske države.

postojeće i razviti nove sposobnosti kojima ćemo se u budućnosti spremnije suočiti s rastućim sigurnosnim izazovima i prijetnjama.

● Najavili ste povratak vojske u nekoliko gradova i obnovu napuštenih, devastiranih vojnih objekata. Čini se preoptimistično da će neki objekti biti spremni u roku od godine dana. Koliko za to novca namjeravate izdvojiti i koji je plan obnove objekata?

- Plan povratka Hrvatske vojske u gradove temeljen je na analizi postojećeg operativnog rasporeda postrojbi OS RH te je donesena odluka o potrebi njegova revidiranja. Prema novom planu, oko 1000 profesionalnih vojnika razmjestit ćemo u gradove Sinj, Vukovar, Varaždin i Ploče.

Trenutačno tisuće hrvatskih vojnika svakodnevno autobusnim linijama putuju iz svojih mjesta stanovanja do prilično udaljenih vojarni. Neki se na posao, primjerice iz Omiša do Knina, voze i po dva sata u jednom smjeru, što značajno utječe na kvalitetu njihova obiteljskog života. To želimo promijeniti.

Također, trenutačni operativni raspored postrojbi

Oružanih snaga ne pokriva cjelokupni prostor Republike Hrvatske. U nekim dijelovima Hrvatske nema operativnih postrojbi (npr. sjeverozapadna Hrvatska, prostor južno od Splita), što osim u pogledu narastanja snaga za potrebe obrane Republike Hrvatske može značajno utjecati i na pravovremenu reakciju u slučajevima potrebe za pružanjem pomoći stanovništvu i civilnim institucijama kod većih prirodnih nepogoda ili katastrofa.

Ove će se godine pripadnici Hrvatske vojske vratiti u Sinj i Vukovar, a tijekom iduće dvije godine i u Varaždin i Ploče. Za obnovu za to potrebne infrastrukture planirano je oko 50 milijuna kuna.

● Najavili ste povratak uvođenja nekog oblika vojnog roka. Prema reakciji javnosti čini se da nemate baš podršku za taj projekt. Inzistirate li i dalje na njegovu provođenju?

- Projektom temeljnog vojnog osposobljavanja pružili bismo našim mladima mogućnost upoznavanja s vještinama koje im mogu biti od koristi u svakodnevnom životu. Naravno da temeljno vojno osposobljavanje, na način na koji ga planiramo, nije

dovoljno za stvaranje gotovog vojnika, niti mu je to cilj. Ono bi bilo dio sustavnog osposobljavanja, s mogućnošću nastavka na dragovoljnom vojnom osposobljavanju, zatim specijalističkoj obuci, a potom i u profesionalnom sastavu Oružanih snaga.

Javnost ima pravo na svoje mišljenje. Vidjeli smo ga i u posljednjim istraživanjima javnog mnijenja, gdje se 54% anketiranih izjasnilo za vraćanje obveznog vojnog roka, a 42% protiv.

● Kada će pripadnici Oružanih snaga krenuti u misiju NATO-a u Poljsku, s koliko vojnika i u kom vremenskom razdoblju? Traži li se i dalje od Hrvatske da u toj misiji bude angažirana s višecjevnim bacačima raketa?

- Hrvatska je na summitu

**VOJSKA SE
VRAĆA U SINJ,
VUKOVAR,
VARAŽDIN
I PLOČE. ZA
TONAM JE
TREBALO OKO
50 MILIJUNA KN**

NATO-a u Varšavi, u srpnju 2016., podržala odluku o jačanju obrambenih sposobnosti Saveza na njegovim istočnim granicama. Zemlja domaćin, Republika Poljska, i Sjedinjene Američke Države, kao vodeća nacija u Borbenoj skupini, zatražili su sudjelovanje jedne postrojbe Oružanih snaga RH koja bi bila u sastavu multinacionalne borbene skupine u Poljskoj. Hrvatska je izrazila spremnost sudjelovanja s najviše 90 pripadnika Oružanih snaga, međutim konačnu odluku tek mora donijeti Hrvatski sabor. Sastav, vrijeme raspoređivanja i brojčana veličina ovisi o dogovoru s vodećom nacijom Borbene skupine.

● S obzirom na zadaće koje obavljaju i u kakvim uvjetima neki od njih žive i rade, jesu li vojnici, dočasnici i časnici potplaćeni? Planirate li predložiti povećanje njihovih osnovnih dohodaka?

- Činjenica jest da već dugi niz godina odnos prema obrambenom proračunu nije bio na zadovoljavajućoj razini koja bi osigurala željeni razvoj i modernizaciju Oružanih snaga. Moj je dojam da se puno toga prelomilo preko leđa naših vojnika, dočasnika

i časnika. Vojska nema sindikata, nije imala nikoga tko bi se za nju zalagao.

Ovu godinu proglasili smo godinom hrvatskoga vojnika, dočasnika i časnika. U okviru vraćanja dostojanstva našim pripadnicima, radimo na poboljšanju uvjeta i kvalitete njihova života i rada, ali i vraćanju nekih prava koja su im u prethodnom razdoblju bila uskraćena. Želimo motivirati, profesionalne, domoljubne pripadnike naših Oružanih snaga koji će biti adekvatno plaćeni za svoj rad. To nije samo moj plan, to je moja obveza.

● Imate iskustvo rada u Glavnom stožeru i rada kao ministar. Što je teže?

- Nezahvalno je uspoređivati jer svaka od tih dužnosti nosi svoje specifične odgovornosti. Treba sustavno raditi, stvarati tim, razgovarati, ali i odlučivati. Na to sam se navikao još u 4. gardijskoj brigadi, prije dolaska u Glavni stožer i Ministarstvo obrane.

● U Ministarstvu ste imenovali veći broj bivših časnika i pripadnika gardijskih brigada na mjesta voditelja uprava, savjetnika... Postoje prigovori da na neki način militarizirate ministarstvo.